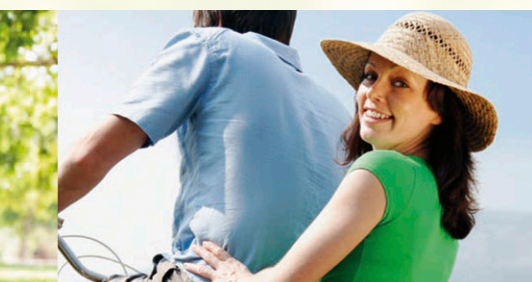
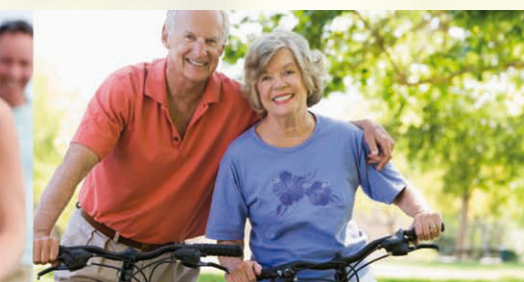
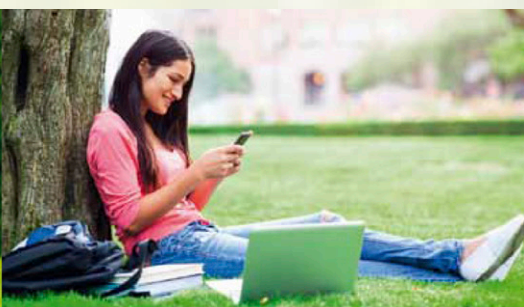

8 verhalen

Over ziekte en gezondheid

Over patiënten en hun homeopaat

Over de helende kracht van klassieke homeopathie

8 verhalen

- Twee patienten over trauma's
- Komt een man bij de homeopaat
- Hoezo midlifecrisis
- Frederique (5) weer vrolijk zonder eczeem
- Cauda aanpakken met homeopathie
- Artrose een halt toeroepen
- Gerda heeft me erdoor gesleept

Twee patiënten over trauma's

MARIA:

'Ik durf weer voor mijzelf te gaan staan'

Onder trauma verstaan we een lichamelijke of emotionele kwetsuur. Het zijn situaties die ons overkomen. Daar heb je niets aan te kiezen. Dat ervoeren ook Hassan Akbar en Maria. Maria worstelde met de gevolgen van een jeugdtrauma door incest. Sinds het inzicht dat ze een onschuldig kind is, durft ze weer voor zichzelf te gaan staan.

Door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

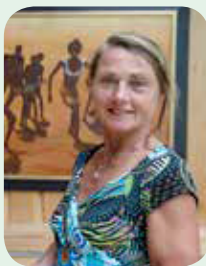
Maria (wil graag anoniem blijven): 'In 2001 kwam ik bij klassiek homeopaat Ien Brethouwer. Ik had problemen om mijzelf neer te zetten, ik dacht dat ik alles fout deed en voelde me heel snel aangevallen. Dat belemmerde mij: ik kon geen studie afronden, geen stageplek vinden. Relaties met mensen aangaan vond ik heel moeilijk. Ik had moeite met autoriteit. De middelen van Ien hielpen mij bij verschillende levensthema's, en zo kwam ik steeds een stap dichterbij mijzelf.

Afgelopen zomer kreeg ik een burn-out. Ik heb toen veel met Ien gesproken over wat er met me gebeurde en hoe ik me voelde. Afgelopen november vond ze het homeopathische geneesmiddel dat mij weer sterk en vol vertrouwen maakte. Ik ben vroeger jarenlang door mijn broer seksueel misbruikt. Mijn ouders wisten van niets. Mijn vader maakte me bang voor verkrachters of ontvoerders, dat zou dan heel naar zijn. Door seksueel contact was mijn broer lief, anders ging hij dreigen en

treiteren. Dat was heel verwarrend. Als ik wilde knuffelen met mijn moeder, dan wist ze geen raad met zichzelf. Ze nam me dan mee naar de dokter voor bloedonderzoek. Toen ik op mijn zestiende een vriendje kreeg, liep ik vast. Ik kreeg boulimia. Mijn ouders hadden veel ruzie en dronken veel. Toen ik vertelde wat er gebeurd was tussen mijn broer en mij hebben ze twee weken niet met me gepraat. Daarna vroeg mijn vader of ik nou nog niet de knop had omgedraaid. "Jij bent het zwarte schaap, je gaat niet de vuile was buiten hangen." Mijn broer dreigde met zelfmoord als ik het zou vertellen. Ik ging jointjes roken en wilde niet meer naar huis. Toen werd mijn moeder ernstig ziek. Mijn vader zei: "Dat komt door jou." Het voelde alsof ik werd vervloekt. Mijn broer bleek onvruchtbaar. Dat was natuurlijk ook mijn schuld. Ik kreeg woede-uitbarstingen.

‘Ik ging onder een gevoel van verdoemd zijn gebukt’

Toen ik het beeld helder kreeg dat ik telkens onder een gevoel van verdoemd zijn gebukt ging, vond ik het middel. Dat was voor mij de sleutel die paste. Het was net of iets zich 180 graden keerde. Ik kreeg een inzicht dat mijn hart opende: ik ben een onschuldig kind! Ik ben niet slecht. Dat voelen was zo'n opluchting. Ik ben sindsdien veel minder moe, ik heb geen pijn meer. Ik durf voor mijzelf te gaan staan. En ik ben bezig met mijn eigen website. Ik heb lang gedacht dat ik moest emigreren, maar sinds dit middel wil ik hier aan de slag.'

DE BEHANDELAAR

Len Brethouwer is sinds 1986 klassiek homeopaat in Alkmaar. Brethouwer: 'Geestelijke wonden kunnen ook homeopathisch prachtig behandeld worden. Maria is een patiënte die de moed heeft ook haar schaduwzijden te belichten. Daardoor kan ik als homeopaat met het materiaal dat zij aandraagt mijn gereedschap goed

inzetten. Niet in één keer, maar stap voor stap. Het is die samenspraak tussen patiënt en behandelaar die van doorslaggevend belang is bij de handeling van (jeugd) trauma. Out of the box-situaties vragen ook out of the box-oplossingen. Ik ben blij dat onze homeopathische geneesmiddelen ook maatwerk leveren bij homeo-psychotherapie.'

Bezoek voor meer informatie www.homeopathie-alkmaar.nl.

HASSAN:

‘Mijn leven is nu een stuk prettiger’

Net als Maria overkwam Hassan iets: de stilstaande auto waarin hij zat, werd met tachtig kilometer per uur geraakt door een auto die het rode stoplicht had gemist. Door een whiplash kon hij niet meer tegen licht en heeft hij acht maanden lang 's avonds geleefd. Na het ongeluk verergerde ook nog zijn progressieve spierziekte. Door homeopathie is Hassan van veel klachten af.

Hassan Akbar (29 jaar): 'In 2005 kreeg ik een auto-ongeluk. Een kop-staartbotsing. Ik zat achter in de auto. We stonden voor het stoplicht toen een andere auto de onze met tachtig kilometer per uur ramde. Mijn hoofd sloeg tegen de zijruit. De auto draaide 180 graden en kwam op de andere wegheft terecht. De wagen was total loss. Ik herinner me niets meer vanaf het moment dat ik mijn gordel losmaakte tot aan het moment dat ik bijkwam in het ziekenhuis. Maar ik schijn in de tussentijd uit de auto te zijn gestapt om het verkeer te "regelen" en ik heb vragen van de politie beantwoord. Toen ik bijkwam in het ziekenhuis deden mijn nek en hoofd pijn. Verder was ik misselijk en duizelig. Ik kon niet meer tegen licht. De diagnose luidde: whiplash. Ik heb acht maanden lang 's avonds geleefd; zoveel last had ik van daglicht. Ik kon geen tv of computer verdragen. Dat was voor mij heel lastig, want ik heb Emery-Dreifuss. Dat is een progressieve spierziekte. Door die ziekte ben ik veel aan huis gebonden en is de computer voor mij belangrijk. Na het ongeluk verergerde ook de spierziekte.

‘Ik was best sceptisch over homeopathie, maar merkte al snel veel verschil’

In mei 2011 kwam ik via mijn vrouw bij klassiek homeopaat Annelies Scholten terecht. Ik had daarvoor al van alles geprobeerd, maar ik had nog steeds dezelfde klachten. Het consult duurde twee uur. Ik was best sceptisch over de homeopathische geneesmiddelen die ik meekreeg. Maar we merkten al snel veel verschil. Ik werd weer de vroegere

Hassan. Ik was een stuk rustiger en minder chagrijnig doordat de klachten verminderden. Af en toe heb ik een terugval en dan krijg ik dezelfde medicijnen in een sterkere potentie. Nu gaat het goed. Ik had op een schaal van nul tot tien een tien voor hoofdpijn. Nu nog maar een twee of één. Ik heb ook al een halfjaar geen clusterhoofdpijn meer gehad.

Momenteel is Annelies bezig om te kijken of ze de spierziekte kan afremmen. Wat ik tot nu toe merk, is dat ik voorheen tien tot vijftien minuten kon lopen en dan was ik bekap. Nu heb ik laatst met mijn zoontje van zes maanden in de kinderwagen een uur gewandeld! Veel klachten heb ik niet meer en dat maakt mijn leven een stuk prettiger.' •

DE BEHANDELAAR

Annelies Scholten is sinds 1997 klassiek homeopaat in Heerhugowaard. Scholten: 'Na het auto-ongeluk sloeg Hassans spierziekte in volle omvang toe, omdat hij zijn spieren al die maanden niet goed kon trainen. Ik behandel Hassan vanuit de ziekteclassificatie, op drie niveaus.

Er is sprake van belasting door medicijngebruik, waardoor Hassans herstellend vermogen is afgenomen. Daarnaast is er een forse erfelijke aanleg en ten slotte heb ik hem behandeld voor de acute klachten na het ongeluk. Hiervoor heeft

Hassan passende homeopathische geneesmiddelen gehad. Daarnaast heb ik celzouten voorgeschreven, omdat de verzwakking op biochemisch niveau groot was. Nu ga ik voorschrijven richting constitutie.

Ik heb Hassan nu zes maanden in behandeling. Toen hij op het eerste consult kwam, had hij moeite om uit zijn stoel op te staan. Onlangs is hij vader geworden en vertelde hij: 'Ik was bang dat mijn kind was afgevallen. Hij is zo licht in mijn armen. We zijn naar het consultatiebureau geweest om te wegen, maar hij was juist gegroeid!' Hassans spierkracht is dus toegenomen. Het gaat de goede kant op.'

Bezoek voor meer informatie www.homeopathiescholten.nl en www.ziekteclassificatie.nl.

Komt een man

Jelte Stil is een succesvol edelsmid, maar kampt met hartkloppingen en een gevaarlijk hoge bloeddruk. Door de behandeling van klassiek homeopaat Natascha Polman hoefde de kunstenaar niet 'meer, meer en nog eens meer'.

Door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

'Ik had last van hartkloppingen', vertelt Jelte. 's Avonds, als ik rustig op de bank zat, ging het zó tekeer. Tien jaar daarvoor had ik een stent in mijn hart gekregen. Ik was als er als de dood voor dat ik een openhartoperatie zou krijgen. "Ik ben aan de beurt", dat gevoel had ik.

Toen heb ik Natascha Polman gebeld. Ze wilde me niet behandelen voor mijn hart, daarvoor is de reguliere zorg er. Uiteindelijk heb ik op de Intensive Care gelegen, omdat mijn bloeddruk over de 200 zat. Ik werd binnenstebuiten gekeerd. De reguliere diagnose was stress.

Toen ik naar Natascha ging, hadden we een gesprek van ruim twee uur. Ik heb één middel gehad: *Natrium muriaticum*. Na de tweede dag begon ik verschrikkelijk te dromen. Zo levensecht, zo op mijn leven geschreven, zo beeldend. Dat hield twee maanden aan. Voor mij was duidelijk dat mijn

'Ik was een verwend jongetje, nu ben ik er voor anderen'

oude leefconcept niet meer werkte. Ik werd door die dromen geconfronteerd met mijzelf. Met hoe ik een stand probeerde op te houden. Zo van: "Ik ben mijnheer de kunstenaar en zo denk ik me te moeten gedragen." Terwijl ik niets meer verheven ben dan een ander.

Al die kleine uithangbordjes maken dat je uiteindelijk uit het lood gaat. Nu heb ik schijt aan de hele bende. Dat heeft dat homeopathische geneesmiddel in mij losgemaakt. We zijn heel anders gaan leven. Ik hoef niet meer, meer en nog eens meer. Ik heb mijn grote, dure schip verkocht. Daar was ik klaar mee. Ik geef nu les en breng cursisten de vaardigheden van het edelsmeden bij.

Hoe ik het zie? We hebben met zijn allen een klotewereld gemaakt, en het is aan ons vijftigers en zestigers om het netter achter te laten. Einde aan het tijdperk van het Gulzige Graaien. Mijn bloeddruk is nu 119. Het gaat heel erg goed

Jelte Stil

met me, op alle vlakken. Ik ben ook van het hypochondrische af. Ik was een verwend jongetje. Nu pak ik zaken aan en ben ik er voor anderen. Mijn vrouw vindt dat ik volwassen ben geworden. Daar moest ik wel 55 voor worden. Ik sta nu anders in de wereld.'

DE HOMEOPAAT

'Jelte kwam op 24 juni 2012 voor het eerste consult', vertelt Natascha Polman. 'Ik heb hem toen *Natrium muriaticum* voorgeschreven. Jelte kreeg inzicht in zijn leven en zijn hartkloppingen verdwenen. In september 2012 zag ik Jelte voor de derde keer. Toen vertelde hij dat hij kleine angsten had gekregen. Zoals dat zijn hond van de brug zou vallen, het water in. Deze angsten herkende hij van toen hij klein was. Daarvoor kreeg hij *Argentum nitricum* (zilver – red.).'

Natascha Polman houdt praktijk in Nunspeet en werkt drie dagen in de week op de recovery in het ziekenhuis in Harderwijk. Bezoek voor meer informatie: www.homeo-home.nl

Natascha Polman.

bij de homeopaat

Sander Masselink is blij met de geboorte van zijn eerste zoon en zijn nieuwe baan als filiaal-leider bij een grote supermarktketen, maar heeft moeite met de hectiek in zijn leven. De behandeling van klassiek homeopaat Désirée Somsen-Appeldoorn bracht orde en rust.

Door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

Sander Masselink.

'Ik ben met homeopathie in aanraking gekomen na de geboorte van ons eerste kindje', vertelt Sander. 'Jelle is tien weken te vroeg geboren. Hij ontwikkelde zich vanaf dag één grandioos, maar we wilden hem een steun in de rug geven. Het principe van de homeopathie, van binnenuit genezen, sprak ons aan. We hadden een klik met klassiek homeopaat Désirée Somsen-Appeldoorn. Achteraf gezien begon toen voor mij een moeilijke tijd. Door de geboorte van Jelle werd mijn leven op de kop gezet.

Toen Jelle twee jaar was, ben ik overgestapt naar een andere supermarktketen. Dat was een intensieve periode – het bedrijf vroeg veel van me en ik wilde dat graag geven. Ik kreeg al snel een eigen filiaal toegewezen. Dat filiaal was een eind rijden van huis en bracht veel verantwoordelijkheden. Dat was voor mij als nieuwbakken vader heftig. Ons tweede kindje werd vlak daarna geboren. Ik merkte dat ik het niet trok. Maar ik ben eigenwijs. Het komt wel goed, logisch dat je moe bent, dacht ik. Maar het was niet normaal meer. Uiteindelijk heb ik na de zomer in 2011 toch de stap gezet om ook voor mijzelf naar Désirée te gaan. De conclusie was dat ik tegen een burn-out aan zat. Désirée heeft me ontzettend goed geholpen. Het verhaal bij de homeopathische middelen die ze voorschreef, gaf mij een stuk

bewustzijn. Hierna vond ik de rust terug, ik sta sterker in mijn schoenen. Ik voel me ook fysiek beter, eerder sleepte ik me van de ene infectie naar de andere. Het lukt me nu om de balans te bewaren. Ook mijn humeur is beter, het korte lontje is weg. Ik kreeg middelen voor acute stresssituaties en middelen die ik langer moest gebruiken.

Het middel *Nux vomica* kreeg ik voor momenten waarop ik overliep van de stress. Dat heb ik in het begin veel gebruikt, maar nu heb ik dat helemaal niet meer nodig. In de hectiek heb ik een soort orde gevonden. Ik ga nu om het halfjaar naar Désirée. Ik vertel mijn omgeving er graag over.'

DE HOMEOPAAT

'Bij mannelijke patiënten zie ik veel hetzelfde patroon', vertelt Désirée Somsen-Appeldoorn. 'Een man bagatelliseert

**'Ik dacht:
logisch dat ik moe
ben, maar het was
niet normaal meer'**

zijn klachten vaak. Maar Sander was wel degelijk erg vermoeid, hij zat tegen een burn-out aan. Sander zei steeds dat het voor zijn vrouw en kindjes veel erger was. Hij was de sterke man in huis en vond dat hij dat allemaal maar aan moest kunnen, maar vergat zichzelf. Mannen willen graag de pilaar zijn in hun gezin. Het is goed dat ze aan hun fundering werken als dat nodig is.'

Désirée Somsen-Appeldoorn houdt praktijk in Eibergen. Bezoek voor meer informatie: www.homeopathie-berkelland.nl

Désirée Somsen-Appeldoorn.

Hoezo *midlifecrisis*?!

Iedereen kent het stereotype verhaal van de man die ervandoor ging met zijn secretaresse. Als hij geluk heeft, praten zijn kinderen nog met hem, maar dat geldt beslist niet voor de ex-vrouw die ooit de liefde van zijn leven was. Of misschien kent u de succesvolle financieel adviseur die alles liet vallen en zijn geluk vond in het ontwerpen van tuinen? Hoe kun je als man homeopathisch de midlifecrisis te lijf gaan?

Door Brian Kaplan, vertaald door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

De zogenaamde midlifecrisis van mannen kan vele vormen aannemen die slechts variaties op hetzelfde thema zijn. Veel mannen halverwege de veertig of vijftig lijken op een ochtend wakker te worden met dringende levensvragen. Als klassiek homeopaat heb ik in mijn praktijk honderden van deze verhalen gehoord. Meestal is dat niet de reden van de komst. De man in kwestie komt vaak voor iets anders. Maar homeopaten zijn ook geïnteresseerd in de levensverhalen van hun patiënten. En soms gaan die verhalen over de midlifecrisis. Die heeft niet zozeer met leeftijd te maken, als wel met een gemoedstoestand. Er is natuurlijk geen 'beproefd middel' voor de midlifecrisis van de man. Om passende homeopathische geneesmiddelen te vinden

is het nodig om te kijken naar vijf centrale thema's: gevoel van sterfelijkheid, huwelijk, gezinsleven, werk en ontspanning.

GEVOEL VAN STERFELIJKHEID

In het leven van iedere man komt een moment waarop hij zich realiseert dat hij ooit sterft. Dat moment kan zich aandienen als zijn gezondheid achteruitgaat. Voor gelovige mensen hoeft het gevoel van sterfelijkheid geen probleem te zijn. Voor andere mensen kan het beangstigend zijn en tot de vraag leiden: 'Heb ik wel gedaan wat ik moest doen met mijn leven?' Als het antwoord hierop onbevredigend is, en dat is meestal zo, dan kan dit leiden tot angst voor de dood en, als gevolg hiervan, onrust en depres-

sie. Passende middelen met 'angst voor de dood' als thema zijn:
Arsenicum album: angst voor de dood, voorspelt vroeg te zullen sterven, kieskeurig, nette mensen die zuinig zijn met geld.
Kali arsenicosum: vooral als er angst is voor hartklachten, en die angst komt veel vaker voor sinds er zoveel over hartklachten wordt geschreven.
Phosphorus: voor extraverte mannen die kunstzinnig zijn aangelegd en graag geruststelling en medeleven ontvangen.

HUWELIJK

Mannen die gelukkig zijn in hun huwelijk hebben minder kans op een midlifecrisis dan mannen die zich in een liefdeloze en seksloze relatie voelen opgesloten. Zoals mannen die bij hun vrouw zijn gebleven 'voor de kinderen'. Seksualiteit in het huwelijk is wellicht wat ondergesneeuwd. De vrouw heeft moeite met het accepteren van de veranderingen in haar lichaam in de menopauze. En zijn behoefte aan seks en zijn vermogen om te presteren in bed kunnen ook wat wegebben door leeftijd, vermoeidheid, werkdruk en verlies van zelfvertrouwen. Passende middelen zijn:

Nux vomica: succesvolle, krachtige, wat kritische mannen die alles uit het leven willen halen, die een affaire of twee beschouwen als 'oplossing' voor hun problemen.

Lycopodium: mannen die toch al een probleem met commitment hadden. Nu hun leven wat moeilijker wordt, vragen zij zich af of ze wel met de juiste vrouw getrouwd zijn. Ook zij zijn kandidaten voor een affaire. Of ze krijgen juist problemen wat seksuele prestaties betreft.

GEZINSLEVEN

Het kan ontmoedigend zijn voor een man om zijn kinderen het huis te zien verlaten. Misschien had hij gewild dat hij meer tijd voor ze had vrijgemaakt. Dat doet denken aan remedies voor verdriet en het gevoel van verlies:

Natrium muriaticum: stil verdriet. Gevoelens blijven opgesloten. Hij heeft ook een hekel aan troost en zoekt zelden uit zichzelf advies of steun.

Aurum metallicum: verdriet dat zich uit in een diepe depressie. Deze mannen kunnen denken aan of praten over zelfmoord. Dit past meestal bij succesvolle mannen die hun verdriet proberen te ontlopen door workaholics te worden.

WERK

Weinig banen zijn tegenwoordig voor het leven en mannen voelen zich in de huidige financiële crisis minder zeker over hun baan. Dit kan leiden tot verminderd zelfvertrouwen, wat erger wordt naarmate ze ouder worden en 'nieuw bloed' het bedrijf binnenstroomt. Ze kunnen het gevoel krijgen ieder moment hun baan te verliezen. Ze vragen zich af wat de waarde van die baan

in hun leven is en of het wel de juiste baan is. Angst voor armoede is hier een nuttige invalshoek:

Bryonia: angst voor armoede, geïrriteerd. Praat steeds en voortdurend negatief over werk.

Staphisagria: onderdrukte woede, wrok, plotselinge woede-uitbarstingen, seksueel actief, neiging tot masturbatie.

Past goed bij mannen die wrok voelen over het feit dat ze geen promotie hebben gekregen of niet het werk doen dat ze graag wilden doen.

Aurum metallicum: voor mannen die de uitdagingen van de middelbare leeftijd uit de weg gaan door zichzelf vol in hun werk te storten – de workaholics. Deze mannen zijn succesvol en vaak financieel in goeden doen. Ze voelen zich echter zwaar depressief en kunnen zelfmoord overwegen.

ONTSPANNING

Mannen die te hard werken om hobby's of ontspanning in te plannen zijn kwetsbaarder voor een midlifecrisis. Als hun pensioen nadert, hebben ze alle reden om hier tegenop te zien. Andere mannen kijken uit naar meer sporten of tijd doorbrengen met hun kleinkinderen, maar als daar voorheen nooit tijd voor was, dan is het niet waarschijnlijk dat hij hier nu veel enthousiasme voor opbrengt. Hierbij past het woord 'apathie':
Phosphoricum acidum: apathisch, lusteloos, onverschillig en stille wanhoop. Hij kan nauwelijks ergens enthousiasme voor opbrengen.

DE TIJD RAAKT OP

Natuurlijk geven bovenstaande homeopathische remedies slechts een klein overzicht van de vele gedaanten waarin mannen hun midlifecrisis kunnen presenteren aan de homeopaat. Er is echter één symptoom dat de strijd waarin deze mannen verweven zijn, belichaamt. En dat is de 'angst niet in staat te zijn de bestemming te bereiken'. Als het leven zijn middelpunt bereikt, komt het besef bij sommige mannen dat ze wellicht nooit de dromen uit hun jeugd gaan realiseren. De tijd is simpelweg te kort en dit vervult hen met grote vrees. Het belangrijkste middel voor dit symptoom is *Lycopodium*, hoewel het beslist geen panacee is. Het kan ook zo zijn dat mannen voor wie het middel *Lycopodium* altijd al passend was een grotere kans hebben op midlifecrisis. Homeopathie kan voor deze mannen een groot goed zijn.

Dit artikel verscheen eerder in het lentenummer uit 2003 van het Britse *Health & Homeopathy*. Brian Kaplan heeft als klassiek homeopaat meer dan twintig jaar ervaring. •

Frederique (5) weer vrolijk zonder eczeem

Frederique, nu vijf jaar, kreeg als baby eczeem. De dermatoloog kon de opvlammingen verminderen met hormoonzalven en antibioticakuren, maar het eczeem niet genezen. Een kinderarts stelde voor: waarom niet naar een homeopaat? Moeder Kaya Markerink en klassiek homeopaat Nathalie van der Stelt vertellen over de behandeling van Frederique.

Door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

'Frederique kreeg eczeem toen ze drie maanden oud was', vertelt moeder Kaya Markerink. 'Rode plekken op haar lichaam, beentjes en handjes, op haar armen, in de liezen en de oksels, en in haar gezicht. We zijn toen naar een dermatoloog geweest. Frederique kreeg hormoonzalven en antibioticakuren voorgeschreven. Meestal bleef haar huid zo'n zes weken vrij goed maar vervolgens kwam er weer een uitbarsting. Soms werd het eczeem zo erg dat we een kuur moesten geven. Vorig jaar zomer was een dieptepunt: Frederique kreeg zo ernstig eczeem dat ze vier dagen in het ziekenhuis werd behandeld met teerzalf. Ze bleef er zelf gelukkig heel rustig onder, maar de invloed van het eczeem

was groot. Ze heeft jarenlang 's nachts pakjes van zijde gedragen om de huid te kunnen koelen, en wantjes om haar handjes om de huid te beschermen tegen scherpe nagels. Vorig jaar begonnen we erop te letten of Frederique reageert op voedingsmiddelen. Toen we in november 2012 bij de kinderarts in het Sint Franciscus Gasthuis in Rotterdam waren, zei ze: "Misschien is het een idee om met homeopaat Nathalie van der Stelt contact op te nemen." De kinderarts had goede ervaringen met Nathalie. We hadden alles al gedaan en waren de hormoonzalf zat. Mijn man is met Frederique op consult geweest en heeft een uur gezeten en alles verteld. Nathalie heeft toen een eerste homeopathisch genees-

Frederique voor en na de homeopathische behandeling.

middel gegeven. Dat ging toen niet goed. Frederique werd zo rood als een tomaat, haar huid zwol helemaal op. In december hebben we telefonisch overleg gehad met Nathalie. Ze heeft toen een nieuw middel voorgeschreven. Vanaf dat moment ging het snel bergopwaarts.

Afgelopen februari zijn we weer op consult gegaan bij Nathalie. Toen was het eczeem al flink verbeterd. Daarnaast hebben we ook aanpassingen gedaan in Frederiques voeding. Ze krijgt geen koemelk meer, geen ei. We smeerden haar tweemaal daags in met koelzalf en ze kreeg drie keer per week haar korrels van Nathalie.

‘Frederique hoeft haar kriebelpyjama niet meer aan’

Nu gaat het erg goed, haar eczeem is zo goed als weg. En we zien geen verergeringen meer. We noemen haar homeopathische geneesmiddel het “zon, zee en strand-pilletje”. Ze is nu zelfs bruin geworden, waar haar huidje dat vorig jaar helemaal niet kon. Als je haar nu ziet, dan zegt iedereen dat het een “heel ander kind” geworden is. Veel opener en gezelliger. Ze kriebelt af en toe nog wel, dat is een gewoonte geworden. Waar een ander meisje aan haar haartjes draait, kriebelt zij. Nathalie heeft ons goed begeleid, we hebben dat heel prettig gevonden. Ik adviseer af en toe mensen om naar haar toe te gaan. Frederique zelf zegt: “Het gaat heel goed, ik heb weinig kriebeltjes. Ik hoef mijn kriebelpyjama niet meer aan.”

NATHALIE VAN DER STELT

‘Frederique was vier jaar oud toen ze bij mij op consult kwam’, vertelt homeopaat Nathalie van der Stelt. ‘Ze had extreem veel eczeem, van top tot teen zat ze onder. In het verleden was ze een paar keer opgenomen in het ziekenhuis. Daar kreeg ze een pakje met hormoonzalf aan. Frederiques huid reageerde op van alles:

op voedingsmiddelen, honden en katten, baden en stress. Dan speelde haar huid flink op. Frederique had nat eczeem, dat werd vuurrood en ze had pusachtig vocht op haar gezicht. Ondanks alle maatregelen krabde ze haar huid regelmatig tot bloedens toe open. Ook onder haar haartjes zaten veel schilfers en dat gaf enorme jeuk. Zodra Frederique zich ging omkleden begon het al vreselijk te kriebelen. Op vakantie naar zon en zee werd de huid veel rustiger.

Mijn eerste voorschrift was een plantaardig middel, *Pulsatilla*. Daar verbeterde Frederique niet op. In december ben ik gaan zoeken naar een beter middel. Na inname van *Natrium muriaticum* ging het snel veel beter. De ouders konden het gebruik van de hormoonzalf afbouwen. Een aantal voedingsmiddelen dat eerder tot heftige reacties had geleid, kan Frederique nu beter verdragen. De jeuk is zo goed als weg.

Frederique zit duidelijk beter in haar vel. Ik vind haar echt een ander meisje geworden, ze hoeft ook minder te huilen. Ook het slapen is vooruitgegaan doordat ze niet meer wakker wordt van de jeuk. Haar lichaam en gezicht zijn nu helemaal vrij van eczeem. De kinderarts en de dermatoloog reageerden enthousiast. Ik ben blij dat Frederique weer staartjes in haar haar kan dragen doordat ze geen jeuk op haar hoofd meer heeft. Ze is een vrolijk meisje geworden.’ •

NATHALIE VAN DER STELT

Nathalie van der Stelt is klassiek homeopaat en studeerde aan de Academie voor Natuurgeneeskunde in Hilversum. Ze werkt graag en veel met kinderen in haar praktijk aan huis in Bergschenhoek. Hier ontvangt ze onder meer kinderen met huidproblemen als waterwratjes en eczeem.

Bezoek voor meer informatie www.gezinshomeopathie.nl of www.kinderhomeopathie.nl.

Cauda aanpakken met homeopathie

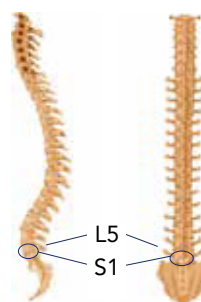
Het zal je maar overkomen: het schiet je in de rug en je voelt helemaal niets meer vanaf je middel. Bo Rijvers overkwam het, en stuurde *HM* haar verhaal toe, dat we hier integraal publiceren. Door het cauda equina syndroom raakte ze voor 25 procent afgekeurd, jarenlang verbeterden haar klachten niet. Sinds ze twee jaar onder behandeling is bij klassiek homeopaat Clare Spanjaard zijn de klachten grotendeels verdwenen.

Door Bo Rijvers

Het voorjaar van 2003 was voor mij een heel drukke tijd met een verhuizing en stress op mijn werk doordat een collega met zwangerschapsverlof was en het werk ons toch al boven het hoofd groeide. Mijn conditie was erg goed, hoewel ik soms last had van mijn rug als ik een werkdag achter de pc afsloot. Die zomer verschoof er iets in mijn rug toen ik op vakantie in een doorgezakt bed wakker werd. Ik herkende de pijn en stijfheid die ik voelde als het begin van een hernia, dat had ik wel eerder gehad. Een fysiotherapeut zou het wel oplossen, dacht ik. Doordat ik in mijn nieuwe woonplaats nog geen fysiotherapeut kende, was het een gokje welke ik zou kiezen. Ik heb in een jaar tijd meerdere fysiotherapeuten bezocht, maar de pijn werd niet minder. Integendeel: ik kreeg steeds meer uitstralingspijn in mijn linkerbeen, tot aan mijn voet toe. De laatste fysiotherapeut is met de behandeling gestopt omdat ik heel anders op de therapie reageerde dan hij verwachtte. En hij sloot, net als zijn voorgangers, een hernia uit omdat ik met gemak door de krachttest kwam. Hij stelde voor een MRI-scan te laten doen.

DOFFE TINTELING

Een dag voordat ik aan de beurt was voor de MRI was de pijn zo overweldigend dat ik niet meer stil kon liggen of zitten. Ik kon mijn spieren niet meer ontspannen, mijn hele lichaam schreeuwde van de pijn en ik kronkelde over de bank. Plotseling voelde ik in mijn rug een soort klik, alsof er iets losschoot. Onmiddellijk was alle pijn verdwenen en voelde ik door mijn hele lijf een doffe tinteling. Ondanks de opluchting raakte ik ook in paniek want ik

CAUDA EQUINA SYNDROOM

Het cauda equina syndroom is een partiële dwarslaesie ter hoogte van L5-S1, het gebied onder in de rug waar de zenuwen zich vertakken in de vorm van een 'paardenstaart'.

voelde vanaf mijn middel helemaal niets meer. Toen ik opstond van de bank om naar de wc te gaan (ik herinnerde me dat ik nodig moest, maar voelde de aandrang niet), zakte ik op de grond in elkaar. Mijn benen deden het niet meer! Nog diezelfde avond was ik door de molen gehaald in twee ziekenhuizen en lag ik op de operatietafel met iets wat de neurochirurg 'een cauda' noemde. Toen ik wakker werd uit de narcose kwam hij me trots 'de grootste hernia ooit gezien' in een bekertje langsbrengen.

REVALIDATIE

Na de operatie was het zaak om zo snel mogelijk mijn lichaam weer onder controle te krijgen. Binnen de eerste twee maanden zou het meeste wat ik aan kracht en controle was kwijtgeraakt weer terugkomen. De drie jaar daarna ook nog wel iets, maar dan zou het over zijn. Helaas kreeg ik geen revalidatie aangeboden en duurde het anderhalf jaar voordat ik dat zelf geregeld had. Samen met intensieve fysiotherapie bij een geweldig goede therapeut en aanpassing van mijn werkplek, huis en auto was ik zo'n beetje weer op de rit en had ik mijn dagelijks leven weer opgepakt. Ik was wel voor 25 procent afgekeurd, maar kon na drie jaar toch weer vrij veel.

GEEN VERBETERING

In de jaren 2006-2011 gebeurde er niets meer. Ik bleef wel chronisch vermoeid en had geen idee wat ik daarmee moest. Het 'fietsen' op de handbike was me vaak te zwaar en als ik uit de rolstoel kwam, kon ik bijna niet lopen. Ik bewoog me vaak voort in de trippelstoel. Op aanraden van mijn fysiotherapeut nam ik contact op met een klassiek homeopaat. Zij heeft om te beginnen de vermoeidheid aangepakt waardoor ik met frisse moed de geboorte van mijn jongste dochter tegemoet zag. Ook mijn oude astmaklachten namen geleidelijk aan enorm af. Alle kleine klachtjes kwamen in beeld en werden behandeld. In de loop van 2011 werd de kleine meid te groot om bij me op de traplift te nemen waardoor ik weer ging oefenen met traplopen. Mijn huwelijk was niet zo best en de verzorging van de kleine kwam door de slechte conditie van mijn vrouw vooral op mij neer. Mijn vermoeidheid kwam weer deels terug, mijn weerbaarheid was slecht, ik deed alles om de boel op de rit te houden en vergat mijzelf daarbij steeds meer.

HOMEOPATHIE

Eind 2011 stelde mijn homeopaat een behandeling voor die mogelijk de gevolgen van mijn caudasyndroom zou verminderen. Ik kreeg afwisselend diverse middelen waarvan ik de eerste twee maanden eigenlijk niets merkte. Vervolgens werd mijn weerbaarheid groter, had ik veel minder spasmes in mijn benen en rug en kreeg ik meer kracht in mijn benen. In de loop van 2012 merkte ik af en toe ineens op dat ik weer meer kon en meer voelde!

Mijn weerbaarheid werd steeds beter, de spasmes verdwenen bijna helemaal, mijn kracht kwam steeds meer terug, ik voelde steeds meer en ben zelfs weer gaan fietsen en boogschieten zonder rolstoel.

Sinds de klassiek homeopaat de cauda is gaan behandelen zijn er twee jaren verstreken. Mijn huwelijk is voorbij en de caudaklachten ook grotendeels! Mijn weerbaarheid is weer optimaal, ik voel weer vrijwel alles, zelfs in mijn linker kleine teen, die al voor de cauda minder gevoelig was geworden, is de kracht weer vrijwel helemaal terug. En ik merk nog steeds verbetering.

‘De neurochirurg bracht trots “de grootste hernia ooit gezien” in een bekertje langs’

Het enige wat ik nog niet kan, is op de de tenen staan van mijn 'slechte' voet. Soms valt nog heel even de kracht weg uit mijn linkerbeen, maar dat komt nog maar zelden voor. Wie weet wat er nog allemaal verbetert in de toekomst!

Hoewel mijn homeopaat natuurlijk terecht aangeeft dat het effect van de behandeling heel persoonlijk is en geen enkele garantie geeft voor anderen met een caudasyndroom, vind ik het toch voor iedereen een absolute aanrader. Hiervoor geldt veel meer dan voor welke andere behandeling ook, zoals stamceltherapie: baat het niet, dan schaadt het zeker niet! •

CLARE SPANJAARD

Clare Spanjaard werkt als klassiek homeopaat in IJmuiden en is lid van de beroepsvereniging NWP-natuurgeneeskunde. Voor de behandeling van het caudasyndroom bij Bo Rijvers heeft zij *Causticum* en *Staphisagria* gebruikt, en als tussenmiddelen *Rumex*, *Blatta*, *Petroleum*, *Spongia*, *Lachesis*, *Folliculinum*, *Hypericum*, *Sepia*, *Ruta* en *Hepar sulfuris*.

Artrose een *halt* toeroepen

Marion Maassen is bijna 62 jaar als ze voor het eerst bij klassiek homeopaat Ben Bongers komt. Ze lijdt veel pijn aan haar gewrichten door artrose, osteoporose en scoliose met afglijdende wervels. Voor een operatie aan haar vingers, waarbij kraakbeen wordt verwijderd en botdelen vastgezet worden, vraagt ze aan Bongers of homeopathie de botgroei na de operatie kan helpen versnellen.

Door Manon Bruins-Maathuis, klassiek homeopaat en redactielid

Marion Maassen, inmiddels 64 jaar: 'Ik ben heel verbaasd over wat homeopathie voor een lichaam kan doen. Ik heb door heel mijn lichaam artrose; de afgelopen jaren zijn aan mijn vingers gewrichten vastgezet en kreeg ik een knieprothese. Eigenlijk ben ik helemaal versleten door artrose. Het herstel na die operaties viel tegen: de gewrichten wilden niet goed meer aangroeien door een storing in de botopbouw. Toen kwam ik een kennis tegen die goede ervaringen had met het herstel van haar gebroken been met homeopathie. Ik wilde dat wel proberen. Het eerste consult was heel prettig: er werd naar me geluisterd. Ik gebruikte onder meer Lyrica en andere "zware jongens" tegen de pijn, maar die hielpen maar een paar uur. De homeopathische middelen, vitamine D en de celzouten die Ben voorschreef, hielpen zo goed dat ik van de pijn afkwam. Nu slik ik helemaal geen pijnstillers meer.

Toen ik vorig jaar ook nog last kreeg van osteomalacie in mijn bekken en osteoporose heeft Ben dat proces met homeopathie kunnen stopzetten. Ik kon toen bijna niet meer lopen, alleen op krukken kwam ik nog vooruit. Het voelde alsof mijn onderlichaam

te zwak was om mijn bovenlichaam te dragen. Ik dacht toen dat ik in een rolstoel terecht zou komen. Ik was net flink opgeknapt toen mijn man ziek werd. Ik ben heel dankbaar dat ik er de kracht voor had om hem tot zijn dood zo goed te mogen verzorgen.'

'Ik had het gevoel dat mijn onderlichaam mijn bovenlichaam niet meer kon dragen'

HUISARTS

'Ik heb met mijn huisarts overlegd over de homeopathische behandeling. Mijn lichaam had een tekort aan zouten en mineralen en dan gaat het botsen. Ik had al diverse operaties

ARTROSE, SCOLIOSE EN OSTEOPOROSE

Artrose, ook wel gewrichtsslijtage, is een aandoening aan het kraakbeen in gewrichten. Artrose ontstaat doordat er meer gewrichtskraakbeen verloren gaat dan er door het lichaam geproduceerd wordt. Bij artrose vermindert ook de vloeistof in het gewricht. Deze vloeistof is nodig om het gewricht soepel te laten draaien en om schokken te absorberen. Door slijtage van gewrichtskraakbeen en een vermindering van de schokabsorberende vloeistof in de gewrichten kunnen botten over elkaar schuren, wat veel pijn veroorzaakt.

Scoliose is een versterkte kromming van de wervelkolom naar links of rechts, oftewel een 'kromme rug'. Omdat de ribben met gewrichtjes aan de wervelkolom verbonden zijn, draaien deze mee. Hierdoor zie je vaak een stuk schouderblad aan één kant uitsteken. Als iemand met scoliose voorover buigt, zie je duidelijk een 'bochel' ontstaan op de rug. Dit wordt een 'gibbus' genoemd.

Osteoporose betekent letterlijk: poreus bot. Osteoporose is in feite het proces van achteruitgang van de kwaliteit van de botstructuur door te snelle botontkalking. Dit ontstaat door een te snelle afbraak of een vertraagde opbouw van bot. Bij de meeste mensen wordt osteoporose pas ontdekt als ze een bot breken.

meegemaakt en voelde dat ik daar niet van herstelde. Met homeopathie herstelt mijn lichaam wel. Nu is het niet meer nodig om naar de specialist te gaan. De huisarts luisterde goed en zei toen: "Dan doet uw lichaam het goed hierop." Een echt antwoord over hoe het kan dat ik veel minder pijn heb, heb ik niet van hem gekregen. Achteraf vind ik het jammer dat ik me niet eerder in homeopathie heb verdiept. Homeopathie kan artrose niet genezen, maar wel een halt toeroepen. Ik voelde dat de artrose bezig was om zich uit te breiden naar mijn tenen en ellebogen. Toen ik dat aangaf, paste Ben zijn voorschrift aan en nu merk ik dat het zelfs iets verbetert.'

WONDERDOKTER

'Veel mensen zien aan me dat ik veel beter loop, want ik liep eerder letterlijk krom van de pijn en de scoliose. Mijn homeopaat is net een wonderdokter, ook al weet ik dat mijn lichaam zélf aan het werk wordt gezet. Zelfs mijn kleinzoon van vier riep: "Oma, u loopt weer recht! U liep eerst helemaal zo." En dan deed hij een levensechte imitatie van hoe krom ik liep. Ik kan weer met hem spelen, ik kan weer winkelen, dat had ik twee jaar terug niet gekund. Je kunt rustig zeggen dat ik een tweede leven heb gekregen.'

DE BEHANDELING

Klassiek homeopaat Ben Bongers: 'Marion Maassen kwam in januari 2011 in mijn praktijk. Haar klachten waren scoliose, artrose en osteoporose. Haar vraag was of ik iets had om haar botten na de operatie weer aan elkaar te laten groeien en om haar van de pijnmedicatie af te helpen. Tijdens de operatie was het kraakbeen van de gewrichten van haar vingers afgekrabd en werden

de overgebleven botdelen aan elkaar vastgezet om geen pijn meer te hebben. Ook aan de rechterknie had mevrouw Maassen acht operaties gehad. De eerste twee knieprothesen lieten los, de derde prothese zit nu goed vast en is stabiel. Door deze operaties had ze veel pijn. De artrose is begonnen rond haar 44e. Eerst met ontstekingen en daarna met steeds meer verlies van kraakbeen. Haar rug stond op instorten. De homeopathische behandeling bestond

Marion Maassen

uit het geven van botversterkende middelen, een passend middel tegen de ontstekingen, en een middel op de erfelijke aanleg voor artrose. Ten slotte passende celzouten, vitamine D en magnesium voor het verbeteren van de botdichtheid, en *Arnica montana*. Nu gaat het boven verwachting goed. Ze maakt weer fietstochten van veertig kilometer en ze past weer op de kleinkinderen – dat was een jaar geleden ondenkbaar. Soms kun je met homeopathie het onmogelijke toch waarmaken. De levenskracht kan, met de juiste stimulans door homeopathie, nog heel veel bereiken. Marion Maassen is een vrouw met doorzettingsvermogen: ze haalt alles eruit wat erin zit. Nu komt ze ongeveer eens in de acht weken op consult om te kijken of we nog meer vooruitgang kunnen boeken.' •

BEN BONGERS

Klassiek homeopaat Ben Bongers werkt in het Paramedisch centrum In Beweging te Oosterbeek. Hij kwam in aanraking met homeopathie door de opleiding tot drogist die hij in de jaren tachtig volgde. In 2006 studeerde hij af aan de Hogeschool Natuurgeneeskunde en Klassieke Homeopathie in Arnhem en vanaf 2007 volgt hij intensieve nascholingen op het gebied van de ziekteclassificatie.

Voor meer informatie: www.klassiek-homeopaat.com en www.ziekteclassificatie.nl.

‘Gerda heeft me *erdoor* gesleept’

DOOR MANON BRUINS-MAATHUIS, KLASSIEK HOMEOPAAT EN REDACTIELID
FOTO'S: PETER-ARNO BROER

Els Enkelaar is 72 jaar oud en kwam in 1999 bij klassiek homeopaat Gerda Zaalberg voor een slijmbeursontsteking. Sindsdien heeft ze heel wat meegemaakt – van hooikoorts tot diabetes – en telkens heeft Gerda haar met homeopathie kunnen helpen.

Voordat Els Enkelaar bij Gerda Zaalberg kwam voor de slijmbeursontsteking, was ze bij een dokter geweest. ‘Van hem kreeg ik verschillende medicijnen met allerlei bijwerkingen. Gerda schreef alleen korrels voor en, zowaar, de slijmbeursontsteking genas. Begin 2000 speelde mijn schildklier op, een verdikking. De huisarts gaf me de keuze tussen medicatie of een prikje. Ik stond er niet achter. Dus weer een afspraak met Gerda gemaakt. Ze schreef homeopathische geneesmiddelen voor en daarna was de schildklier mooi geslonken. De huisarts vroeg hoe het was weggegaan. Toen ik vertelde van de homeopaat zei hij: “Als je er baat bij hebt, moet je het doen.”’

Hooikoorts

‘Verder had ik al jarenlang hooikoorts. Die begon na de geboorte van onze dochter, die is nu veertig jaar. Uiteindelijk heeft de homeopathie ook daarop een antwoord gevonden. Dat duurde wel langer; Gerda is er een jaar mee bezig geweest. Ik kreeg verschillende middelen die niet veel effect hadden. Van de hooikoorts had ik veel last. De huisarts adviseerde druppels voor in de ogen en een spray voor de neus. Dat was een gemene spray; die tastte ook de slijmvliezen aan. Ik kreeg antihistaminetabletjes tegen de hooikoorts, maar daarmee mag je geen auto rijden. Daarnaast kreeg ik last van bloedneuzen en die wilde de huisarts laten dichtbranden. Gek is dat, mijn

klachten zitten altijd aan de rechterkant van mijn lichaam. Mijn rechterneusgat bloedde, de slijmbeursontsteking zat rechts, en mijn rechterknie is slecht. Uiteindelijk vond Gerda het voor mij passende hooikoortsmiddel. Nu hoef ik helemaal niets meer in te nemen, mijn hooikoorts is over!

Vertrouwensband

'Ik ga een paar keer per jaar naar de homeopaat toe. Naar de huisarts ga ik alleen als het echt nodig is. Homeopathie helpt echt bij van alles, ook bij het herstel van botbreuken. Ik had een keer mijn pols gebroken en ook

'Toen ik steeds weer resultaat zag, is mijn vertrouwen in homeopathie gegroeid'

daarmee kon Gerda mij goed helpen. In het begin dacht ik; ik zie wel waar het schip strandt. Maar toen ik steeds weer resultaat zag, is mijn vertrouwen gegroeid.

Mijn man is ook een paar keer naar Gerda geweest. Hij had een burn-out gekregen op zijn werk. Daar is hij toen heel aardig doorgelopen. Verder had hij last van transpirerende voeten, zijn schoenen sloegen er wit van uit. Daarvoor heeft hij homeopathische geneesmiddelen gekregen en nu kan hij een normale periode met zijn schoenen doen.

Wat ik heel belangrijk vind, is dat Gerda een luisterend oor heeft, bij haar kan ik mijn verhaal kwijt. Ze neemt echt de tijd en legt de vinger op de zere plek. In al die jaren hebben we een vertrouwensband opgebouwd, ik heb in vijftien jaar veel meegemaakt. Zonder medicijnen en bijwerkingen heeft Gerda me erdoor gesleept, op een natuurlijke manier. Ik maak graag reclame voor haar bij mijn tennisvrienden.'

Vitale dame

'Mevrouw Enkelaar is een vitale, gezellige Indische dame', vertelt klassiek homeopaat Gerda Zaalberg.

'Ze is bescheiden en erg vriendelijk. Ze tennist graag en heeft veel sociale contacten. Ze kwam op consult, omdat ze last had van haar rechterschouder. De huisarts dacht aan een tennisarm. Ik schreef *Bryonia* voor op haar klachten; dat sloeg snel aan. Binnen paar dagen kon mevrouw Enkelaar weer tennissen en haar contacten hervatten. Haar klachten stelden me soms ook voor uitdagingen: de hooikoorts was een lastige. Wat opviel, was dat haar hooikoorts werd getriggerd door plotselinge kou: bijvoorbeeld naast de vriezer in een supermarkt. Dan kreeg ze prompt een aanval van hooikoorts. En ze kon er spontaan een bloedneus bij krijgen. Ik heb een tijdje gepuzzeld, en verschillende middelen gegeven met wisselend resultaat. Ik miste iets, een stuk informatie, om het juiste middel te kunnen vinden.

Het jaar erop was de hooikoorts wel minder, maar kreeg ze last van spierklachten aan de rechterkant van haar nek. Samen besloten we dat ze naar de huisarts zou gaan en naar een manueel therapeut. De huisarts stuurde haar door naar een reumaspecialist. Die constateerde reuma van de weke delen en schreef prednison voor. Dat vond ze fijn, want het hielp wel, maar had als bijwerking dat ze diabetes ontwikkelde.'

Kwartje

De hooikoorts had Gerda Zaalberg nog niet onder de knie gekregen. 'Tot ineens het kwartje viel. Het homeopathische geneesmiddel *Sanguinaria*, de bloedwortel, past bij hooikoorts, reuma van de weke delen, en heeft rechtszijdigheid van klachten als kenmerk. Na verloop van tijd mocht van de reumatoloog de prednisondosering omlaag en later mocht mevrouw Enkelaar hier helemaal mee stoppen. Met homeopathie en orthomoleculaire voedingssupplementen werd vervolgens de diabetes opgeruimd. Met behulp van een diëtiste is mevrouw Enkelaar wat afgevallen. Ze kookt graag en heel lekker, Indisch. Ik vind het belangrijk dat ze kan doen wat voor haar belangrijk is: tennissen, lekker eten, sociale contacten onderhouden. Door de *Sanguinaria* is ze van veel klachten verlost. Mevrouw Enkelaar komt nu één tot twee keer per jaar en dan wil ze even doorspreken hoe het met haar is. Ik vind het fijn dat het gelukt is om haar kwaliteit van leven te behouden.'

GERDAZAALBERG.NL

Wilt u ook samen met uw homeopaat in de rubriek Human interest uw verhaal vertellen? Stuur dan een mail naar info@vereniginghomeopathie.nl.